

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

UWAGI I KONFERENCJI KOMISJI DO SPRAW UNIJNYCH PARLAMENTÓW UNII EUROPEJSKIEJ
(COSAC)

Wilno, 27–29 października 2013 r.

(2014/C 104/01)

1. Uwagi COSAC na temat wzmocnienia współpracy międzyparlamentarnej w Unii Europejskiej

- 1.1. Z okazji jubileuszowego 50 posiedzenia plenarnego w Wilnie, COSAC wita swojego założyciela p. Laurenta FABIUSA, ministra spraw zagranicznych Republiki Francuskiej, byłego przewodniczącego francuskiego Zgromadzenia Narodowego, któremu pragnie wyrazić ogromną wdzięczność za jego inicjatywę z 1989 roku i późniejsze działania na rzecz utworzenia Międzyparlamentarnej Konferencji Organów Wyspecjalizowanych w Sprawach Europejskich, znanej pod nazwą COSAC.
- 1.2. Jako najstarsza konferencja międzyparlamentarna uznana w traktatach UE, COSAC potwierdza swoje zaangażowanie w proces wzmocnienia demokratycznej legitymacji i odpowiedzialności w UE, wspierając aktywną rolę parlamentów narodowych w unijnym procesie decyzyjnym oraz współpracę między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim.
- 1.3. COSAC wzywa instytucje UE do podjęcia dyskusji na temat sposobów pełnego wykorzystania możliwości przewidzianych w art. 10 Protokołu nr 1 dołączonego do Traktatu z Lizbony.

2. Aktualny stan prac prezydencji Rady Unii Europejskiej

- 2.1. COSAC zauważa porozumienie polityczne osiągnięte 27 czerwca 2013 roku na najwyższym szczeblu politycznym między Parlamentem Europejskim, prezydentą Rady i Komisją w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020, i oczekuje szybkiego przyjęcia uzupełniających aktów prawnych, które będą decydującym czynnikiem przekształcenia nowych ram finansowych w narzędzie operacyjne, spójne, przejrzyste i lepiej dostosowane do potrzeb obywateli Unii. COSAC uważa, że budżet UE powinien odgrywać istotną rolę w stymulowaniu wzrostu, finansowaniu inwestycji w sferze badań i innowacji, a także pomagać w rozwiązywaniu problemu zaburzeń równowagi makroekonomicznej w UE. COSAC podkreśla, że obecnie najważniejsze jest zapewnienie, aby środki finansowe na lata 2014-2020 dotarły na czas do europejskich obywateli i przedsiębiorców.
- 2.2. COSAC z zadowoleniem przyjmuje porozumienie zawarte przez Radę Europejską w czerwcu 2013 roku w sprawie 6 mld EUR na zwalczanie bezrobocia wśród młodzieży, tzw. „gwarancji dla młodzieży”, przeznaczonych na wdrożenie pakietu w sprawie zatrudnienia młodzieży, podkreślając jednocześnie pilną potrzebę dalszych konkretnych działań. COSAC zwraca uwagę, że zwalczanie bezrobocia wśród młodzieży musi opierać się na kompleksowej strategii, w tym na środkach wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, rozwijaniu przedsiębiorczości młodzieży i ograniczaniu zjawiska przedwczesnego kończenia edukacji szkolnej.
- 2.3. COSAC jest zdania, że do głównych celów UE należy stworzenie w pełni funkcjonującego wewnętrznego rynku energii i zakończenie prac nad dyrektywą dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, która obok rynku energii i technologii cyfrowych, oraz zgodnie z prawem poszczególnych państw członkowskich

w zakresie wynagrodzeń i ochrony socjalnej, zakończy budowę jednolitego rynku, co będzie z kolei stymulować rozwój bardziej stabilnej i konkurencyjnej gospodarki europejskiej, prowadząc do zwiększenia roli UE na arenie międzynarodowej. W związku z tym wzywa instytucje UE do podejmowania wszelkich możliwych działań w celu osiągnięcia wymiernego postępu w tych dziedzinach, w tym do zapewnienia stabilnych warunków funkcjonowania, które będą zachętą do średnio- i długoterminowych inwestycji.

- 2.4. COSAC uznaje, że w interesie UE leży bezpieczne, silne, stabilne gospodarczo i proeuropejskie sąsiedztwo na wschodzie oraz podkreśla, że sukces Partnerstwa Wschodniego można osiągnąć tylko poprzez wspólne działania instytucji UE, państw członkowskich UE i samych wschodnich partnerów.
- 2.5. COSAC wita Chorwację jako 28 członka UE. COSAC podkreśla znaczenie wdrożenia reguły „najpierw sprawy zasadnicze”, co znalazło odzwierciedlenie w ostatnim sprawozdaniu KE z postępów i uznaje proces przystąpienia za właściwe narzędzie do kontynuowania zjednoczenia Europy, również z regionem Bałkanów Zachodnich.
- 2.6. COSAC z zadowoleniem przyjmuje fakt rozpoczęcia historycznych negocjacji między UE a Stanami Zjednoczonymi w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TPHI) i uważa, że jeśli TPHI zostanie zawarte z poszanowaniem uzasadnionych interesów europejskich przedsiębiorstw, to może ono stać się bodźcem, którego tak bardzo potrzebuje unijna gospodarka, umożliwiając, według szacunków Komisji, stworzenie nawet 400 tysięcy nowych miejsc pracy i zwiększając tempo wzrostu PKB o dodatkowe 0,5 % rocznie. Jednakże COSAC potępia nieuprawnione zdalne przejmowanie danych osób fizycznych i instytucji.
- 2.7. COSAC wyraża swój głęboki smutek i żal w związku z tragiczną śmiercią ludzi na Morzu Śródziemnym i wzywa UE oraz państw członkowskie do podjęcia zdecydowanych działań w celu uniknięcia kolejnych tego rodzaju tragedii ludzkich. COSAC odnotowuje środki omawiane w tym zakresie przez Radę Europejską 24-25 października, w szczególności nowo utworzoną grupę zadaniową ds. Morza Śródziemnego, i apeluje o skoordynowane stanowisko wobec fal migracyjnych, w oparciu o zasadę solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, zgodnie z art. 80 TfUE.

3. Zapewnienie sukcesu Partnerstwa Wschodniego

- 3.1. COSAC podkreśla strategiczne znaczenie Partnerstwa Wschodniego dla długoterminowego bezpieczeństwa, rozwoju demokracji i dobrobytu gospodarczego wschodnich sąsiadów. COSAC oczekuje, że 3 szczyt Partnerstwa Wschodniego w Wilnie przyniesie konkretne rezultaty i utoruje drogę do bliższego stowarzyszenia politycznego i głębszej integracji gospodarczej tych krajów Partnerstwa Wschodniego, które wypełniają konieczne zobowiązania i warunki. COSAC z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte w negocjacjach w sprawie dwustronnych umów stowarzyszeniowych oraz umów o pogłębionych strefach wolnego handlu z państwami wschodnimi i oczekuje, że podczas wileńskiego szczytu zostaną parafowane umowy z Gruzją i Mołdawią.
- 3.2. Biorąc pod uwagę, że sytuacja gospodarcza i polityczna w państwach Partnerstwa Wschodniego jest zróżnicowana, COSAC podkreśla szczególne znaczenie Ukrainy dla powodzenia Partnerstwa Wschodniego. COSAC wyraża uznanie dla wyników prac misji obserwacyjnej Parlamentu Europejskiego na Ukrainie i pragnie podziękować p. Patowi Coxowi, byłemu przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, i p. Aleksandrowi KWAŚNIEWSKIEMU, byłemu prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, za ich niesłabnące zaangażowanie i oddanie, z jakim działają na rzecz rozwiązywania problemów wybiórczego wymiaru sprawiedliwości i ułatwiania koniecznych reform sądownictwa na Ukrainie. COSAC ma nadzieję, że Ukraina będzie kontynuować reformy w celu spełnienia warunków sformułowanych oficjalnie przez Radę do Spraw Zagranicznych 10 grudnia 2012 i popartych rezolucją Parlamentu Europejskiego z 13 grudnia 2012, oraz że podczas wileńskiego szczytu zostanie podpisana umowa stowarzyszeniowa z Ukrainą. COSAC popiera tymczasowe stosowanie umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina od momentu jej podpisania i deklaruje, że jego intencją jest, by szybko przystąpiono do pełnej ratyfikacji umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina w parlamentach narodowych po spełnieniu wszystkich koniecznych warunków. COSAC pragnie podkreślić znaczenie solidarności z Ukrainą w każdym wymiarze, zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu procesu stowarzyszeniowego.

4. Legitymacja demokratyczna w UE i rola parlamentów UE

- 4.1. COSAC stwierdza, że w ramach architektury politycznej i instytucjonalnej procesu decyzyjnego UE utrzymuje się deficyt demokracji. COSAC przypomina, że rok 2013 jest Europejskim Rokiem Obywateli i w związku z tym uważa za konieczne podjęcie odpowiednich działań mających spowodować, by zarządzanie UE, w szczególności zarządzanie gospodarcze i funkcjonowanie jej instytucji, były demokratyczne i przejrzyste, tak aby zlikwidować dystans między obywatelami Europy a instytucjami UE.
- 4.2. COSAC stwierdza, że architektura instytucjonalna UE opiera się na podwójnej legitymacji – zarówno na poziomie narodowym, jak i europejskim – oraz że należy znaleźć właściwą równowagę między kontrolą parlamentarną sprawowaną przez parlamenty narodowe i przez Parlament Europejski. COSAC, mając na celu wzmocnienie parlamentarnego wymiaru Unii, wzywa parlamenty narodowe do sprawowania pełnej kontroli parlamentarnej nad decyzjami podejmowanymi na poziomie Unii oraz do angażowania się w pogłębioną dyskusję nad sposobami pełnego wykorzystywania uprawnień przewidzianych Traktatem z Lizbony w działaniach na rzecz budowy bardziej rozliczalnego i mającego mocniejszą legitymację systemu zarządzania w UE.
- 4.3. COSAC odnotowuje, że wystarczająca liczba parlamentów narodowych lub izb przedłożyła uzasadnione opinie, uruchamiając w ten sposób mechanizm „żółtej kartki”, tym razem w stosunku do projektu rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej⁽¹⁾.
- 4.4. COSAC wzywa Komisję Europejską do wyciągnięcia wniosków z doświadczeń pierwszej „żółtej kartki”, uruchomionej w odpowiedzi na projekt „Monti II”, jak podkreślono to w Uwagach XLIX COSAC. COSAC przyjmuje z zadowoleniem działania Komisji mające na celu zwrócenie szczególnej uwagi na kwestie pomocniczości i potwierdzenie procedur określonych w załączniku do listu przewodniczącego BARROSO z 1 grudnia 2009 oraz jej stanowcze zobowiązanie do komunikowania się bezpośrednio z parlamentami narodowymi.
- 4.5. COSAC potwierdza swoje zobowiązanie do wzmocnienia demokratycznej legitymacji UE i w tym celu proponuje:
 - COSAC wzywa instytucje UE do wykazywania wpływu uzasadnionych opinii i uwag przekazanych w ramach dialogu politycznego przez parlamenty narodowe;
 - COSAC ponownie wzywa Komisję Europejską, aby poprawiła jakość i przyspieszyła udzielanie odpowiedzi na uzasadnione opinie i uwagi przekazywane w ramach dialogu politycznego przez parlamenty narodowe;
 - COSAC podkreśla, że parlamenty narodowe odgrywają istotną rolę w krajowych procedurach decyzyjnych w sprawach UE. Sprawy UE powinny zostać włączone w codzienne życie i prace parlamentów narodowych. W poszanowaniu krajowych procedur legislacyjnych i ustalonych praktyk, COSAC wzywa ministrów zebranych w Radzie UE do czuwania nad tym, aby parlamenty narodowe były włączone w formułowanie stanowisk prezentowanych przez państwa członkowskie w Radzie.

5. Dialog polityczny

- 5.1. COSAC zachęca instytucje UE, a w szczególności Komisję Europejską, do angażowania się w skuteczniejszy i bardziej konstruktywny dialog polityczny z parlamentami narodowymi, mający na celu osiągnięcie wymiernych rezultatów w aktualnych sprawach europejskich, zwłaszcza w ramach swoich sztandarowych inicjatyw. COSAC przypomina Uwagi COSAC ostatnich trzech prezydencji, które zawierają propozycje dotyczące usprawnienia dialogu politycznego między Komisją Europejską a parlamentami narodowymi.
- 5.2. COSAC zachęca Komisję Europejską do uwzględniania uwag parlamentów narodowych wyrażonych w 20 raporcie półrocznym COSAC, dotyczących skuteczności dialogu politycznego i podkreślających raczej jego jakościowe niż ilościowe aspekty.

⁽¹⁾ COM(2013) 534 wersja ostateczna

6. Wybory europejskie 2014: platforma debaty z obywatelami Unii Europejskiej na temat jej przyszłości

- 6.1. COSAC wyraża przekonanie, że sukces projektu europejskiego jest niemożliwy bez aktywnego zaangażowania obywateli Unii. Mając świadomość, że uprawnienia Parlamentu Europejskiego są większe niż kiedykolwiek wcześniej, COSAC podkreśla znaczenie aktywnego udziału obywateli Unii w wyborach europejskich w 2014 roku i zachęca parlamenty narodowe do rozważenia i uruchomienia środków w celu wzmocnienia demokratycznego i sprawnego przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz do angażowania się przed wyborami w debaty polityczne na kluczowe tematy. Przyjęcie statutu europejskich partii politycznych może również stanowić narzędzie o istotnym znaczeniu dla zwiększenia zainteresowania obywateli Unii najważniejszymi europejskimi sprawami.
- 6.2. COSAC podkreśla, że wybory europejskie w 2014 roku będą pierwszymi wyborami odbywającymi się po wejściu w życie Traktatu z Lizbony, który stanowi, że Rada Europejska musi uwzględniać wybory do Parlamentu Europejskiego i po przeprowadzeniu odpowiednich konsultacji proponuje kandydata na przewodniczącego Komisji Europejskiej, który zostanie wybrany przez nowo ukształtowany Parlament Europejski. COSAC uważa, że stworzenie takiego powiązania pomiędzy Radą Europejską składającą się z szefów państw lub rządów, umocowanych przez parlamenty narodowe lub w drodze wyborów bezpośrednich, a wyborami do Parlamentu Europejskiego, jako instytucją bezpośrednio wybieraną przez obywateli z jednej strony, oraz wyborem przewodniczącego Komisji Europejskiej z drugiej strony, będzie istotnym krokiem w kierunku zmniejszenia deficytu demokracji w UE.
- 6.3. COSAC wyraża ubolewanie, że dotychczas europejskie kampanie wyborcze koncentrowały się głównie na kwestiach o znaczeniu krajowym, zaś debata na temat konkretnych spraw europejskich pozostawała poza zakresem kampanii. W związku z tym COSAC wzywa krajowe i europejskie partie polityczne do działań, które spowodują, że wybory do Parlamentu Europejskiego w 2014 roku staną się platformą konstruktywnej, rzeczowej i pluralistycznej debaty nad przyszłością Europy z udziałem jej obywateli.
- 6.4. COSAC z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela BARROSO, wyrażone w jego wystąpieniu na temat stanu Unii 2013, do przedstawiania pomysłów dotyczących przyszłości Unii i działań na rzecz konsolidacji i pogłębienia metody wspólnotowej.

7. Realizacja strategii „Europa 2020”

- 7.1. COSAC popiera ambitne cele strategii „Europa 2020”; uważa jednak, że dla osiągnięcia tych celów niezbędne jest wzmocnienie struktury zarządzania realizacją tej strategii i usprawnienie mechanizmów finansowania jej priorytetów, w szczególności poprzez zwiększenia skuteczności absorpcji funduszy spójności, poprzez angażowanie takich instytucji jak Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, a także poprzez pozyskiwanie w większym stopniu kapitału prywatnego.
- 7.2. COSAC stwierdza, że postęp w zakresie bardziej „inteligentnego” i trwałego wzrostu w UE, sprzyjającego włączeniu społecznemu, efektywnie wykorzystującego zasoby i zapewniającego powstawanie nowych miejsc pracy, jak również promocja małych i średnich przedsiębiorstw powinny być bardziej aktywnie realizowane na poziomie krajowym, oraz że parlamenty narodowe powinny sprawować stałą kontrolę nad postępami w osiąganiu celów strategii „Europa 2020”. COSAC uważa również, że należy poddać ocenie realizację siedmiu sztandarowych inicjatyw strategii „Europa 2020”, z wyraźnym wskazaniem tego, co zostało osiągnięte oraz sposobów wyeliminowania pozostałych istniejących przeszkód.
- 7.3. COSAC uważa, że istnieje możliwość dalszego zwiększenia stopnia zaangażowania parlamentów narodowych w proces i procedury semestru europejskiego w oparciu o doświadczenia ostatnich spotkań międzyparlamentarnych na ten temat. COSAC wzywa Komisję Europejską do wywiązania się ze swojego zobowiązania w ramach semestru europejskiego, zgodnie z oficjalnymi odpowiedziami Komisji na Uwagi XLVII i XLIX konferencji COSAC. COSAC zachęca parlamenty narodowe do aktywnego rozpatrywania krajowych programów reform oraz programów stabilności i konwergencji przyjmowanych przez ich rządy zanim zostaną przedłożone Komisji. COSAC podkreśla potrzebę aktywnego angażowania się parlamentów narodowych w przyspieszanie koniecznych reform strukturalnych w ich krajach.

7.4. COSAC wyraża głębokie zaniepokojenie negatywnymi, długoterminowymi skutkami społecznymi ostatniego kryzysu gospodarczego i finansowego, zwłaszcza wzrostu bezrobocia, w szczególności wśród młodzieży, oraz pogłębianiem się zjawiska wykluczenia społecznego w całej Europie. W związku z tym COSAC z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji Europejskiej z sprawie wzmocnienia społecznego wymiaru Unii Gospodarczej i Walutowej (UGW), przyjęty 2 października 2013 ⁽¹⁾ i zachęca parlamenty UE do aktywnego angażowania się w debatę nad rozwojem społecznego wymiaru UGW.

8. Agenda cyfrowa: korzyści dla przedsiębiorców

8.1. W kontekście 20 rocznicy utworzenia jednolitego rynku w Europie, COSAC wyraża zaniepokojenie faktem, że nie nastąpiło jeszcze pełne wprowadzenie w życie jednolitego rynku cyfrowego w UE. COSAC zwraca się do właściwych instytucji UE i parlamentów narodowych o aktywne działanie na rzecz utworzenia prawdziwego jednolitego rynku cyfrowego w Europie, który miałby istotny pozytywny wpływ na konkurencyjność Europy i tworzenie miejsc pracy oraz nadałby impuls do rozwoju branży cyfrowej w Europie, zwłaszcza w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, takich jak firmy typu *start-up*.

8.2. COSAC podkreśla, że handel elektroniczny staje się zasadniczą częścią sektora handlowego i czynnikiem wzmacniającym możliwości wyboru dla konsumentów, oraz konkurencyjność i innowacyjność technologiczną. W związku z tym uważa, że dalszy rozwój handlu elektronicznego i innych usług internetowych pozytywnie przyczyniłby się do realizacji celów strategii „Europa 2020”. COSAC przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji w sprawie handlu elektronicznego i innych usług internetowych ⁽²⁾ i zachęca Komisję do dalszego poszukiwania sposobów zapewnienia ochrony praw konsumentów na cyfrowym rynku. W tym kontekście COSAC pragnie zaznaczyć, że wielu europejskich obywateli nadal nie ma dostępu do rynku cyfrowego. Ważne jest, aby przeciwdziałać zjawisku wykluczenia cyfrowego poprzez zwiększanie dostępu do Internetu.

8.3. COSAC uważa, że w warunkach konkurencji międzynarodowej Europa, dzięki rynkowi wewnętrznemu i swojej tradycji skupionej na wiedzy i nauczaniu, ma doskonałą pozycję do stworzenia ambitnej strategii cyfrowej. Powinno się zatem promować system regulacyjny sprzyjający rozwojowi cyfrowemu jako napędowi wzrostu i integracji europejskiej, łączący zapotrzebowanie na inwestycje, miejsca pracy, konkurencyjność przedsiębiorstw, innowacje, poszanowanie danych osobowych, ochronę konsumentów, planowanie przestrzenne oraz rozwój wykorzystania i bezpieczeństwa sieci.

8.4. COSAC z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady Europejskiej z 24-25 października 2013 w sprawie utworzenia jednolitego rynku cyfrowego do 2015 roku. COSAC wspiera Radę Europejską w jej dążeniu do zwiększenia inwestycji i zachęcania do innowacji w sektorze cyfrowym. Dlatego uważa, że konieczna jest harmonizacja ram regulacyjnych sektora cyfrowego w UE, ustanowienie jednolitego systemu praw autorskich, ułatwienie procedur licencjonowania, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego stopnia ochrony własności intelektualnej i poszanowaniu kulturowej różnorodności. COSAC ufa, że instrumenty finansujące promowanie innowacji w sektorze cyfrowym, jak program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME), program „Horyzont 2020” oraz mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka zostaną w pełni wykorzystane, a tworzenie europejskiej przestrzeni badawczej zostanie zakończone do końca 2014 roku. COSAC popiera postulat Rady Europejskiej, aby możliwie jak najszybciej przyjąć projekty znajdujące się obecnie w toku procesu legislacyjnego, szczególnie w obszarze elektronicznej identyfikacji i usług zaufania, elektronicznego fakturowania i usług płatniczych. COSAC podziela obawy wyrażone przez Radę Europejską dotyczące zjawiska nieadekwatności kompetencji i potrzeb cyfrowego rynku pracy oraz popiera konkretne kroki, jakie proponuje Rada Europejska, aby zaradzić tej sytuacji.

9. Agenda cyfrowa: cyberbezpieczeństwo

9.1. COSAC z zadowoleniem przyjmuje strategię bezpieczeństwa cybernetycznego UE przedstawioną przez Komisję Europejską i Wysokiego Przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa ⁽³⁾. Przyjmuje również z zadowoleniem wnioski Komisji Europejskiej dotyczący dyrektywy w sprawie środków mających na celu zapewnienie wspólnego wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i informacji w obrębie Unii ⁽⁴⁾. COSAC wyraża przekonanie, że cyberbezpieczeństwo jest żywotnym elementem polityki gospodarczej i bezpieczeństwa UE oraz powinno stanowić jeden z filarów polityki bezpieczeństwa i obrony w każdym państwie członkowskim.

9.2. COSAC wyraża zaniepokojenie faktem istnienia w państwach członkowskich fundamentalnych różnic pod względem ich przygotowania, bezpieczeństwa, kultury strategicznej oraz zdolności do opracowywania i realizacji narodowych strategii bezpieczeństwa cybernetycznego. Powodem do zaniepokojenia jest również fakt, że niektóre państwa członkowskie nie przyjęły jeszcze krajowej strategii bezpieczeństwa cybernetycznego.

⁽¹⁾ COM(2013) 690 wersja ostateczna

⁽²⁾ COM(2013) 627 wersja ostateczna

⁽³⁾ JOIN(2013) 1 wersja ostateczna

⁽⁴⁾ COM(2013) 48 wersja ostateczna